

Pápež František a suverenita Maltézskeho rádu: Ukázal, kto má posledné slovo

19. septembra 2022 ✚ Krátke správy

Pápež František zreformoval Maltézsky rád, ale kľúčová otázka, ktorú si kladú katolíci na celom svete, znie: Čo z toho vlastne vyplýva? A táto otázka nie je banálna, pretože sa týka formálne suverénneho rádu s veľmi vážnym vplyvom a množstvom peňazí.



Ilustračná fotografia, zdroj: wikimedia commons

Ako píše Ed Condon na stránke časopisu *The Pillar*, uskutočnením reformy František zavŕšil päťročný proces revízie mocenských štruktúr Maltézskeho rádu. Rád je suverénnym subjektom medzinárodného práva; je známy najmä svojou charitatívnou a sociálnou činnosťou.

Podľa Eda Condona zašiel pápež František vo svojej reforme oveľa ďalej, než sa očakávalo. Nepýtal sa Maltézskeho rádu na jeho názor: jednoducho zverejnil nové stanovy rádu, pričom jeho členom neumožnil vysloviť sa k novým pravidlám – hoci rád je (teoreticky) suverénny.

František tak konal podobne ako pred piatimi rokmi, keď prinútil abdikovať vtedajšieho veľmajstra rádu brata Matthewa Festinga. Tým, že pápež mení spôsob riadenia rádu podľa svojej vôle a nahráva rôznym frakciám v ňom, neberúc do úvahy konkrétne otázky o budúcnosti rádu, nastolil aj základný problém: Je rád vôbec suverénny?

Podľa Eda Condona nie je možné na túto otázku odpovedať jednoducho áno alebo nie; správna odpoveď je skôr: je rovnako suverénny ako bol vždy. Samotný princíp suverenity je dôležitý kvôli subjektivite rádu, ktorý sa angažuje v humanitárnej práci na celom svete, ale ako vidíme z praxe – nie je to absolútna suverenita.

V súčasnosti rád vydáva vlastné pasy, udržiava diplomatické vzťahy so štátmi a v OSN má rovnaké postavenie ako Svätá stolica. Vďaka svojej formálnej nezávislosti môže rád pôsobiť na rôznych miestach, kam iné organizácie závislé od štátov nemajú prístup.

Podľa Eda Condona je tento zásah pochopiteľný, keďže členovia rádu sa roky nevedeli dohodnúť na ďalšom smerovaní. Rôzne tábory súperili o to, kto bude účinne riadiť každodennú správu diel rádu. Krízu ešte zhoršil nedostatok stabilného vedenia: posledný veľmajster Giacomo Dalla Torre bol zvolený v roku 2018, ale po dvoch rokoch zomrel.

Práca na reforme sa prerušila, keď osobitný pápežský delegát pre Maltézsky rád kardinál Silvano Tomasi navrhol projekt reformy. Časť rádu vedená veľkým kancelárom Albrechtom von Böselagerom ho ostro kritizovala. Táto frakcia považovala návrh reformy za útok na suverenitu rádu. Pápež vtedy oznámil, že preberá osobnú zodpovednosť za rozhodnutia o budúcnosti rádu. V júni to František prejavil tým, že obišiel interné postupy rádu a osobne vymenoval Fra Johna Dunlapa za nového guvernéra veľmajstra.

Teraz František zašiel ešte ďalej: vyhlásil nové stanovky rádu a vymenil celé vedenie až na samotného Johna Dunlapa. Najviac sa to dotklo frakcie okolo von Böselagera, ktorá je nemeckojazyčná. Zaujímavé je, že ide o tú istú frakciu, ktorá pred niekoľkými rokmi triumfovala, keď František prinútil abdikovať Fra Matthewa Festinga po tom, čo Festing proti svojej vôli sám odvolal von Böselagera z úradu veľkého kancelára. Možno teda povedať, že v posledných rokoch pápež ukázal všetkým frakciám, že suverenita Maltézskeho rádu má hranice, ktoré určuje on sám osobne.

MH

Zdroje: pillar-catholic.com, pch24.pl, ilustračné foto – wikimedia commons

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/papez-frantisek-a-suverenita-maltezskeho-radu-ukazal-kto-ma-posledne-slovo/>